

Pakusgon, palapdon ug palihukon ang baseng masa alang sa gubat sa katawhan

Ang lapad ug lalum nga suporta sa masa ang pinakayaweng hinungdan kung nganong dili kanus-a man mabuntog ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) ug ang ginaaslang niining armadong rebolusyon. Bisan og daku pa kaayong demonyo ang kaaway ug bisan og gamiton pa niini ang tanang dautan nga pamaagi sa pagpanumpo, dili niini hingpit nga mahimulag ang masa ug ang BHB ug dili mapukan ang ilang determinasyon nga moaslang sa dalan sa gubat sa katawhan.

Tibuok ang kabubut-on sa BHB nga tumanon ang katungdanan niining pukawon, hugpungon ug malukpanong palihukon ang masang mag-uuma, ug sa ingon, palig-onon ug palapdon ang baseng masa sa hukbo. Yawe niini ang pagpa-aslang sa lapad nga kalihukang antipyudal sa kabanikanhan aron suklan ang nagkagrabeng mga porma sa pagpangdaugdaug ug pagpahimulos sa mga mag-uuma.

Kanunay nga ginatakad sa BHB ang masa, ginatuki ang ilang mga

kahimtang ug mga mulo ug molihok aron tabangan silang kolektibong sulbaron kini. Hustong gigahinan og pagtagad sa BHB ang mga problema sa ekonomiya, panginabuhian, produksyon, panglawas, kalimpyo, edukasyon, kultura, kahusay ug seguridad, droga ug uban pa.

Yawe niining tanan ang ekonomiya o ang hisgutanan sa produksyon ug giunsa gipahimuslan o ginahikaw sa masa ang bahandi nga ilang gi-

"Pakusgon..., " sundi sa panid 2

16 atake sa BHB sa 9 ka prubinsya

DILI MOUBOS SA 16 ka armadong aksyon sa siyam ka prubinsya ang gilunsad sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa milabayng duha ka semana. Gina-pakita niini ang determinasyon sa BHB nga pakyason ang ambisyon sa pasistang rehimen nga puuhon ang armadong rebolusyon.

Albay. Giambus sa usa ka yunit sa BHB ang sakyanan sa 93rd Special Action Company-PNP niadtong Abril 3 sa Barangay Aliang, Ligao City. Duha ka pulis ang napatay ug duha ang nasamdan. Walay sibilyan nga naangin sa operasyon, suk-wahi sa ginapakaylap sa militar.

Lanao del Norte. Gipabuksikan sa mga Pulang mang-gugubat ang nag-operasyong mga sundalo sa bukirong bahin sa Sityo Salingsing, Barangay Rogongon, Iligan City niadtong Marso 31, alas-11 sa buntag. Siyam ka sundalo ang nataho nga napatay ug upat ang samaron. Pagkahapon, gipabuthan sa usa ka yunit sa BHB ang detatsment sa CAFGU sa Sityo Binasan sa parehong barangay. Usa ka elemento sa CAFGU ang napatay ug duha ka sundalo ang nasamdan. Langkob sa 4th Mechanized Infantry Battalion sa 1st Infantry Division ang lugar.

Bukidnon. Lima ka sundalo ang napatay sa serye sa atake ug kontra-atake tali sa BHB-Bukidnon ug 1st Special Forces Battalion (SFB) niadtong Marso

"16 ka atake..., " sundi sa panid 3

mugna. Mainantusong ginapasabot kanila nga dili makatarunganon ug walay gitugyan-sa-ginoo nga katungod ang mga agalong yutaan, o ang mga usurero ug komersyante nga angkunon ang bahandi nga bunga sa ilang singot ug paningkamot. Kinahanglang dalhon sa BHB sa bag-ong ang-ang sa kalapdon ug kalig-on sa pag-abot, paghugpong ug pagpalihok sa masang mag-uuma. Subay sa Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Yuta, tibuok-kusog nga iasadang ang mga pakigbisog aron paubsan ang abang sa yuta, patas-an ang suhulan sa mga mamumuong panguma, paubsan ang interes sa pautang ug patasan ang presyo sa ilang mga produkto. Kinahanglang ihimugso ang mga lapad nga pakigbisog sa Rice Tariffication Law, Coconut Farmers and Industry Trust Fund Act, liberalisasyon sa pag-import sa karneng baboy, manok ug mga produktong pang-agrikultura ug uban pang balaod ug palisiyang paantus sa masang mag-uuma. Labaw kining nahimong hinanali atubangan sa grabeng krisis sa ekonomiya ug panginabuhian.

Atubangan sa pagsaka sa presyo sa pagkaon ug kapit-os, kinahanglang padayon nga magtinabangay ang masa ug mga Pulang manggugubat sa paglunsad og mga kampanya sa produksyon sa mga lagutmon ug utanon. Kinahanglang usab nga pakusgon ang kalihukang masa aron atubangan ang pandemyang Covid-19 pinaagi sa pagpataas sa ilang kahibalo ug pagpatuman sa mga lakang sa paglikay, pag-atiman sa kahimsog, pag-andam sa mga pasilidad ug paghataag og haum nga pag-atiman sa mga tiguwang ug pagpaningil sa kapalpak sa reaksyunaryong rehimen.

Kinahanglang usab nga labaw pang pakusgon ang pakigbisog sa masang mag-uuma ug sa katawhang minorya batok sa lain-laing porma sa pagpangawkaw sa yuta sa dagkung agalong yutaan ug dagkung kapitalista alang sa pagtukod o pagpalapad sa mga plantasyon, operasyon sa mina, proyektong pang-enerhiya, ekoturismo ug uban pa.

Kinahanglang pakusgon ug palig-onon ang mga lokal nga rebolusyonaryong organisasyong masa ug mga sanga sa Partido. Kinahanglang

siguruhon ang padayon nga pag-andar niini. Dili angayang tugutan nga maputol ang panaglambigitay niini sa mga pangteritoryong komite sa Partido ug mga kumand sa BHB sa nataran ug mga distrito. Pakusgon ang pagbansay ug pagpalambo sa mga lokal nga kadre ug lider masa, ipataas ang ilang katakus sa pagpangulo ug pagpalihok sa masa.

Kinahanglang tun-an sa mga kadre, mga lider, aktibista ug masa ang mga pamaagi sa hugot nga pagsekreto aron ipabiling buta ug bungol ang mga pasista bisan pa og anaa sila sa mismong tumoy sa ilong sa kaaway. Kinahanglang magpakahanas sa mga taktika sa pagsukol sa militarisasyon sa ilang lugar, sa lain-laing pamaagi sa direkta o dili direktang pagsupak sa mga mando sa mga pasistang sundalo, pagsupak sa mga restriksyon, pagsukol sa pugos nga pagrekrut sa paramilitar, ilegal nga pag-aaresto ug pagpatay, pagbutyag ug pagmakmak sa ginapakaylap nga disimpormasyon ug mga bakak sa kaaway sa midya ug *social media*, ug pagpalayas sa ilang presensya. Kinahanglang magpakamaayo ang mga yunit sa BHB sa tago apan makanunayon nga pagdugtong sa masa ug paglunsad og mga armadong aksyon batok sa mga pasistang nagharihari sa mga baryo.

Kinahanglang planuhan sa hingtungdan nga kumand sa hukbo ug liderato sa Partido ang pagpalapad sa ilang teritoryo ug pagtukod og mga bag-ong natarang gerilya, samtang ginapalig-on ug kusganong nakig-sangka ang mga nagtunhay nga nataran ug mga baseng gerilya. Samtang labaw nga milapad ang eryang langkob sa gubat sa katawhan, labaw nga matukmod ang kaaway nga binaton ang iyang pwersa ug ihikyad ang huayang nga bahin niini aron targeton sa mga taktikal nga opensiba sa BHB.

Sa padayon nga pagpalapad sa nalihukang teritoryo sa mga yunit sa BHB, labaw niining mahimong gunitan ang inisyatiba sa gubat. Kinahanglang makanunayon nga ilunsad sa BHB ang mga anihilatibong taktikal nga opensiba nga adunay kasiguruhang modaug batok sa huayang ug nakabulag nga

Bolyum LIII Ihap 7 Abril 7, 2021 Ang <i>Ang Bayan</i> ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang <i>Ang Bayan</i> og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan. @prwc_info fb.com/editorsofAB cppinformationbureau@gmail.com	Unod Editorial: Pakusgon, palapdon ug palihukon ang baseng masa alang sa gubat sa katawhan 1 16 ka atake sa BHB sa 9 ka prubinsya 1 #NPA52, gisaulog 3 Kapit-bisig ang masa ug hukbo 4 Baseng masa, milapad sa Cagayan 5 Pagsaludo kang Ka Rosalino Canubas 5 Sa mubong pagkasulti 6 Kalsada sa korapsyon ug gyera 7 Pagkalugi sa mga mag-uuma sa abaka 8 Lider-union ug mga mag-uuma, gipatay "Huli week" 9 ECQ sa Metro Manila ug 3 ka prubinsya 9 Armadong pagsukol sa Myanmar 10 Armadong aksyon sa India 10
Ang <i>Ang Bayan</i> ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas	

"Pakusgon...", gikan sa panid 2

yunit sa kaaway alang sa tinguhang kumpiskahon ang mga armas sa kaaway. Kadungan niini ang mga atritibong taktikal nga opensiba aron panimaslan, tugawon o dili patulugon ang kaaway sa ilang mga detatsment o kampo. Kinahanglang ideploy sa BHB ang mga yunit partisano sa mga syudad o sentrong lungsod aron targeton ang mga pasistang nalambigit sa mga krimen batok sa masa, ug aron bungkagon ang mga linya sa komunikasyon, transportasyon ug suplay sa kaaway.

Labaw pang nahimong paborable ang pagpaasdrag sa gubat sa katawhan sa Pilipinas atubangan sa nagkagrabeng krisis sa nagharing sistema ug grabeng pasistang kabangis ilalum sa tiranikong rehimen. Ang dili maantus nga kapit-os ug nagkagrabeng pagpangdaugdaug ug pagpahimulos ang mitukmod sa katawhang Pilipino nga latason ang dalan sa armadong rebolusyon. Kinahanglang mapadayunon nga magpakahanas ang Partido ug BHB sa pagbalanse ug pagkombina sa armadong pakigbisog ug pulitikanhon pakigbisog, sa gimbuhatong masa ug gimbuhatong militar, aron malukpanong palihukon ang masa sa dalan sa demokratikong rebolusyon sa katawhan. AB

"16 ka atake...", gikan sa panid 1

20 sa San Rafael, Talakag. Upat ka elemento ang napatay dihang giambus sa BHB ang usa ka kolum sa 1st SFB nga nangutingkay sa kalasangan sa alas-3 sa hapon. Ayha niini, alas-10 sa parehong adlaw, giatake sa 1st SFB ang kampo sa BHB kung asa duha ka Pulang manggugubat ang namartir samtang usa ka sundalo ang napatay.

Agusan del Sur. Giambus ug napatay sa BHB ang usa ka elemento sa CAFGU sa Barangay Sto. Niño Patrol Base sa Bayugan City niadtong Marso 28.

Oriental Mindoro. Usa ang napatay nga elemento sa 203rd IBde dihang pabuthan sa BHB ang ilang kampo sa Malu, Bansud niadtong Marso 28 sa distansyang dyes metros. Sa sobrang kakurat, nagpaturagas sa pagpamusil ang mga sundalo.

Sorsogon. Napatay sa operasyong partisano niadtong Marso 28 ang ahenteng paniktik sa 31st IB ug myembro sa CAFGU sa Barangay San Antonio, Barcelona.

Panay. Pito ka atake ang gilunsad sa mga pwersa sa BHB sa isla batok sa mga sundalo ug pulis. Niadtong Marso 30, tulo ka beses nilang gipabuthan ang nag-operasyong mga sundalo sa 12th IB sa ngalan sa Retooled Community Support Program sa mga barangay sa Siya ug Lahug sa Tapaz, Capiz. Niadtong gabii

sa Marso 23, gipabuthan nila ang detatsment sa CAFGU sa Bagacay, Igaras, Iloilo. Niadtong Marso 21, gipabuthan sa BHB ang mga pulis sa Grasparil, Sibalom, Antique. Sa misunod nga adlaw, tulo ka pulis ang nasamdan human pabuthan sa BHB sa Onop, Miag-ao, Iloilo.

Northern Samar. Samaron ang usa ka sundalo human giambus sa mga Pulang manggugubat sa Barangay Poponton, Las Navas niadtong Marso 6. Samtang, gitaho usab sa yunit sa BHB sa prubinsya ang pagkapatay sa usa ka pulis ug pagkasamad sa usa pa human ang magkasunod nga operasyong haras sa hukbong bayan niadtong Pebrero 16-19.

Napatay sa operasyong isnayp sa BHB ang usa ka sundalo sa Barangay Tarabucan, Matuguinao, Western Samar niadtong Pebrero 4.

Niadtong Marso 29, gitaho usab sa BHB-Bicol ang armadong aksyon niini sa Masbate ug Albay. Giambus ug gipabusikaran sa yunit niini ang nag-operasyong mga sundalo sa Masbate City. Napatay ang duha ka sundalo ug usa ang nasamdan. Sa Albay, giparalisa usab niini ang operasyon sa Ibalong Resource Development Company sa Barangay Miiti, Camalig, Albay. Miguba sa kinaiyahan ug nangilog og yuta sa mga mag-uuma ang maong kumpanya. AB

#NPA52, gisaulog

GIPAHIGAYON ANG MGA selebrasyon alang sa ika-52 nga anibersaryo sa pagkatukod sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) niadtong Marso 29 taliwala sa walay puas nga operasyon sa Armed Forces of the Philippines.

Gisaulog ang anibersaryo sa kabanikanhan ug kasyudaran sa Southern Tagalog taliwala sa nagkagrabeng pasistang atake sa rehimeng Duterte sa rehiyon. Gisagubang sa mga mitambong sa selebrasyon ang dakung pakat sa kaaway aron mabot sa kampo sa BHB sa rehiyon. Sa kasyudaran, kusog ang panawagan sa BHB nga ihatag ang rebolusyonaryong hustisya alang sa mga biktima

sa terorismo sa rehimen.

Gisaludohan sa BHB-Negros ang tanang Pulang kumander ug manggugubat sa ilang mga kadaugan ug sa pagpadayon sa armadong pakigbisog. Gikan sa 60 ka pwersa nga nabilin dukad niadtong maglunsad og Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id, karon, aduna na kini lima ka natarang gerilya nga nakadeploy gikan sa amihanan hangtud sa haba-

gatang bahin sa Negros.

"Pakyas ang US-Duterte!" ang pasiuna nga mensahe sa NDF-Northeastern Mindanao Region. Nanawagan ang Regional Operational Command sa rehiyon nga patigbawan ang mga kahuyangan sama sa konserbatismong militar. Gitaho niini ang upat ka dagkung taktikal nga opensiba kung asa nakumpiska ang tag-as nga kalibre sa armas sa Surigao del Norte ug Surigao del Sur.

Aduna usay programa ang mga Pulang manggugubat sa Southern Mindanao Region. AB

Kapit-bisig ang masa ug hukbo sa Ilocos-Cordillera

Sama sa ubang lugar sa nasud, nagbunga og dakung hagit sa mga yunit sa hukbong bayan ug rebolusyonaryong katawhan ang pandemyang Covid-19 ug ang nagkagrabeng pasismo sa estado sa rehiyon sa Ilocos-Cordillera. Determinado kining giatubang sa mga myembro sa hukbong bayan sa rehiyon.

Lakip dinhi si Ka Emil, usa ka batan-ong rebolusyonaryo nga nagsilbing upisyal sa panginabuhian (lohistika ug suplay) sa nahilunaan niyang platuron. Tungod sa *lockdown*, nalimitahan ang suplay sa tambal, pagkaon ug panginahanglan sa masa ug hukbo. Aron matigbabawan kini, natukmod silang mahimong mabugnaon, maghunahuna ug maghimo og bag-ong moda sa paglihok ug pahugtan ang paghupot sa disiplinang militar.

"Isip upisyal sa panginabuhian, usa ka dakung hagit kanako ang paghunahuna og mga pamaagi aron makatabang sa pag-abag ug pagpataas sa panginabuhian sa masa sa panahon sa pandemya," matud Ka Emil. Naglunsad sila og kampanya alang sa kahimsog ug edukasyon mahitungod sa Covid-19 aron wagtangon ang kahadlok sa mga tagabaryo ug ipasabot ang kamahinungdanon sa pagsunod sa mga protokol sa panglawas samtang ginaduso ang pagpadayon sa produksyon.

Sunod nga gilunsad sa yunit ang kampanyang pagpataas sa ang-ang sa produksyon sa Hukbo ug sa masa. "Mas nahimong regular ang partisipasyon sa hukbo sa produksyon kaysa miagi," matud ni Ka Emil. "Dinhi nako ug sa mga kauban mas natuhop ang kamahinungdanon sa kolektibong paglihok ug paglunsad sa rebolusyong agraryo," matud niya.

Sa usa ka baryo, naka-ani ang hukbo ug masa sa sinakong kalabasa, kamote, gabi, ug sayote, na dili kaa-

yo ginatagad kanhi tungod kay aduna nay mga komersyal nga pagkaon. "Giawhag usab namo ang pagpananum og tubo ug kape isip panghulip sa komersyal nga asukal ug kape. Ang mga tanum nga makatabang sa pagpakusog sa resistensya sama sa suha, lemonsito ug lagundi, nga ginapasagdan lang kanhi apan ginapadaghan ug ginapahimuslan na karon. Kadungan sa paglambo sa kapasidad sa masa nga magprodyus og pagkaon ang ilang kapasidad nga suportahan ang hukbong bayan.

Sa dihang nahimong malihukon ang yunit, gikinahanglan nilang momaniobra sa kasikbit nga lasang. "Dakung bentahe ang kahibalo sa mga tanum sa lasang ug kapasidad sa pagpangayam," matud niya. Saysay niya, sa mga panahong layo sila sa baryo, nakaya nilang mabuhi sa natural nga bahandi sa lasang, sa mga laaw nga prutas ug utan, kasili ug baboy ihalas. Tungod niini mas milalum ang iyang pagsabot sa kamahinungdanon sa pag-atiman sa kinaiyahan.

Nahimong dakung hagit bisan sa personal nga subling pag-umol (pag-umol pa'g usab) ni Ka Emil ang giatubang nga kahimtang. "Niadtong unang mga bulan sa pandemya, napangutanan nako ang akong kaugalingon, kayanon kaha nako?" Apan siya ra usab ang mitubag sa kaugalingong pangutana. "Dili nako mahibaloan hangtud nga dili nako masinati." Gunit ang rebolusyonaryong determinasyon, labaw pa siyang nanglimbasog sa iyang katungdanan.

"Katugbang sa militarisasyon ang mas taas ug lisud nga lakawan, bilar ug kakapoy," matud niya. Midaku siya sa syudad ug sa kumportableng kinabuhi. "Kinahanglan nako nga dobleng maningkamot aron makapahaum. Naglisud ko sa paglihok adtong una, ug usahay nagaubos ang akong moral, apan hinayhinay nako nga nakapahaum." Saysay niya, mas nahimong abli siya sa mga kauban sa pagsulti sa hunahuna ug pagbati. "Natun-an nako nga tibuok mosalig sa mga kauban ug masa," matud niya.

Napamatud-an niya sa kaugalingon nga kayanon ang mga kalisdanan ug sakripisyo isip usa ka Pulang manggugubat. "Kaya man diay nako nga ipraktika ang simpleng panginabuhian ug pursigidong pakigbisog. Andam ko ug among yunit nga sagubangon ang lisud nga kahimtang ug mas dakung hagit."

"Matud pa sa mensahe sa Komite Sentral sa ika-52 nga anibersaryo sa Partido Komunista ng Pilipinas, sa pagpanguna sa Partido determinado ang lapad nga masa sa katawhan nga batukan ang mga pasistang atake, ibagsak ang rehimeng US-Duterte ug iasandang ang gubat sa katawhan hangtud sa kadaugan," pagtapos niya. AB

Baseng masa, milapad sa Cagayan Valley

Padayon nga milapad ug milalum ang suportang masa sa makatarunganong gubat sa katawhan. Kini ang gipadayag ni Elias Almazan, ang upisyal sa pulitika sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Cagayan Valley (Fortunato Camus Command). Sa pakighinabi sa Baringkuas (rebolusyonaryong mantalaan sa rehiyon), giduso niya nga wala nababagan sa subsub ug sagunson nga mga operasyon sa Armed Forces of the Philippines (AFP) ug Philippine National Police (PNP) ang paglapad ug pagkonso-lida sa rebolusyonaryong baseng masa sa rehiyon.

Ani Ka Elias, samtang nagkapu- liki ang AFP ug PNP sa paglunsad ug mga gidak-ong batalyon o brigadang operasyong militar ug dinugay nga mga operasyong Retooled Community Support Program (RSCP) sa mga baryo, nakapadaghan ug nakareko- ber ang mga yunit sa BHB sa nagka- daghang ihap sa mga baryo ug lung- sod nga dili langkob sa mga nakapo- kus nga operasyong militar. Nadu- gangan og pipila ka libong bag-ong myembro ang baseng masa sa mga natarang gerilya gikan 2020.

Wala lang naabot sa mga platon sa BHB ang magkatapad nga mga baryo ug komunidad sa mga interyor ug gilid sa mga kabukiran, apan lakip na usab ang kapatagan ug kilid sa mga haywey ug dagat.

Matud niya, sa tanang mga lugar nga girekober sa hukbo, mainiton pa gihapon ang pagsugat kanila sa ma- sa, labaw na kadtong mga nag-antus sa kalisud ug pagpahimulos.

Walay pulos ug lonlon nga pro- paganda lamang ang ginahimo sa militar nga pagpamugos sa mga lokal nga guberno nga ideklara ang BHB isip “persona non grata.” Kini tu- ngod kay ang mga taga-baryo mismo ang nagapangayo sa BHB nga lang- kubon ang ilang lugar aron ipada- ngat ang ilang mga problema.

Lakip sa mga tataw nga proble- ma ang kaylap ug lain-laing dagway sa pagpangilog sa lupa. Nag-unang ginapatuman kini sa dagkung aga- long yutaan, pribadong kumpanya, ahensya sa guberno ug kakunsabo niining mga kontraktor.

Dugang dinhi ang klase-klaseng porma sa semipyudal nga pagpahimulos sama sa taas kaayong interes

sa pautang ug uban pang porma sa pag- pang-usura, ubos nga presyo sa pro- dukto sa mag-uuma, ug mga porma sa komersyanteng pagpangilad sa pagpalit sa ilang mga produkto. Ma- tud ni Ka Elias, “alang sa masa, ang BHB lamang ang nakita nilang pati- nud-anon ug madasigon nga naga- dalit og hustong solusyon sa mga is- yu nga ilang giatubang.”

Padayon nga nalihukan ug wala naibiyaan sa BHB ang mga baryo ug lingsod nga langkob sa dinugay nga operasyon sa RCSP. Aron tago ki- ning maabot, nagpadala ang mga platon og mas gamay nga yunit aron makiglambigit sa masa ug maglunsad og mga gimbuhaton si- gon sa makaya.

“Inutil ang mga operasyon ug saywar sa kaaway tungod kay dali

nga masabtan sa katawhan nga nagpakaaron-ingnon lamang ang AFP nga nagbag-o na gikan sa kinai- ya niini kontra-katawhan.”

Puhunan sa hukbong bayan ang rebolusyonaryong kahimatngon nga pipila ka dekada nang nasilsil ug mi- lipang sa han-ay sa katawhan. Mila- pad ang langkob nga teritoryo ug midaghan ang mga baryo ug klaster sa mga baryo nga natukuran sa mas taas nga ang-ang sa mga rebolusyo- naryong organisasyong masa ug mga organo sa Pulang pulitikanhong gahum.

“Bisan pa og prayoridad sa ka- samtangan ang pagpalapad, kina- hanglang duyugan kini sa pagkon- solida sa baseng masa,” panak-op niya. AB

Pagsaludo kang Kaubang Rosalino Canubas

GISALUDOHAN SA KOMITE SENTRAL sa Partido Komunista ng Pili- pinas ug ang Komite sa Rehiyon niini sa Cagayan Valley si Kasa- mang Rosalino Canubas (Ka Yuni), kumander sa rehiyon sa BHB sa Cagayan Valley, nga napatay sa usa ka panagsangka sa Barangay San Mariano Sur, San Guillermo, Isabela niadtong Marso 15.

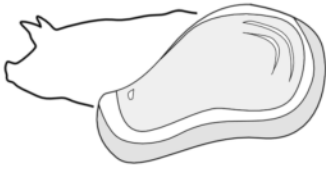
Ang parangal sa Komite Sentral gipadayag sa mensahe niini niadtong Marso 29. Sigon sa mensahe, usa si Ka Yuni sa mga batan- ong kadre sa Partido nga napili sa Komite Sentral sa Ikaduhang Kongreso sa Partido niadtong 2016. Nagsilbi kining pag-ila sa iyang mga nahimong kontribusyon sa gimbuhatong militar sa panahon nga naglihok siya Southern Mindanao ug Western Mindanao.

Sa Cagayan Valley, kung asa siya ulahing gideploy, naila si Ka Yuni sa iyang kapangahason, unsaman ang maatubang nga babag ug masinati nga kalisdanan. Si Ka Yuni ang unang ikaduhang kali- him sa Komiteng Rehiyon sa Partido sa Cagayan Valley.

Mabasa ang parangal sa Komiteng Rehiyon sa PKP sa Cagayan Valley sa cpp.ph.

350,000 MT

ang **gitugutan ni Duterte** nga iimaport nga **karneng baboy** sa mas ubos nga taripa nga **5%** (gikan 30%).

99.6% kini nga mas taas sa aktwal nga kakulangan ug sigurado nga **modaut sa lokal nga mga babuyan.**

\$850 bilyon

ang **kantidad nga nawala** kada tuig sa **produktibidad sa mga mamumuo** sa kabus nga nasud tungod sa **malnutrisyon.**

Pinagkunan: Global Nutrition Report 2020

Misaka ngadto sa

12 milyon

gikan sa **10.5 milyon** niadtong Enero ang **Pilipinong walay trabaho** niadtong **Pebrero.**

Misaka pa gihapon ang ihap nila bisan nakabawi na sa kita ang dagkung negosyo sukad niadtong ulahing bahin sa 2020.

Gikan sa: Ibon Foundation

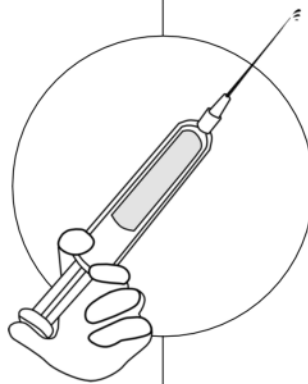
₱1,000

lamang ang **ayudang gihatag sa gubyrno** human ipahamtang ang **2-linggong lockdown** sa **Metro Manila** ug kasikbit nga prubinsya. Kapin duha ka **adlaw** lang ang **katugbang** niini sa **inadlawan** sa mga **mamumuo.**

₱58.4 bilyon

na ang **giutang ni Duterte** aron **ipalit og bakuna** apan

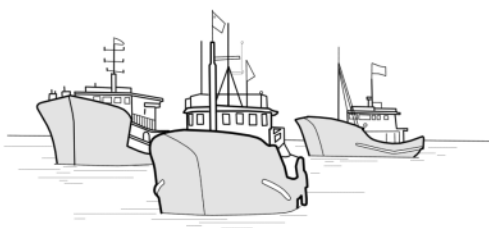
0 pa gihapon ang napirmahan niining kasabutan sa pagpalit.

Mikabat na sa

169 milyon

ang **nabakunahan** sa **US** niadtong **Abril 6,** sa gipapason nga **4 ka milyong doses** ang natupok kada adlaw.

Mikabat sa

222

ka **barkong milisya** sa **China** ang iligal nga nagpundo sa **Julian Felipe Reef** niadtong **Marso.**

Mga kalsada sa korapsyon ug gyera sa Northern Mindanao

Kanunay nga ginayawit sa reaksyunaryong gubyrno nga papaspason sa mga *farm-to-market road* (FMR) o mga kalsada nga gikan sa mga umahan ngadto merkado ang transportasyon sa ani sa gagmayng mag-uuma, ug sa ingon, patas-an ang presyo sa ilang mga produkto. Apan walay kalabutan ang mga kalsada sa pagpresyo sa ani nga sagad nga arbitraryong ginatakda sa dagkung komersyante.

Sa kaso sa mga komersyal nga produkto sama sa bugas, kakaw, kape, asukal ug uban pa, ginatakda ang mga presyo subay sa pagtaas-ubos sa mga presyo sa pangkalibutang merkado. Sa aktwal, nahimong behikulo pa ang maong mga kalsada aron palighuton ang pagpalit sa mga komersyante sa ani sa mas ubos nga presyo tungod kay paspas na alang kanila ang pagbyahe. Gipadali usab niini ang pagsulod sa mga mangilugay og yuta sa gagmayng mag-uuma.

Kanhi nang programa sa milabayng mga rehimen ang maong mga kalsada. Bisan kaniadto pa, ang pagbutang sa mga kalsada puno na sa burukratikong korapsyon, nagsilbi lamang sa mga komersyal nga plantasyon ug mina, ug sa mga larawng militar sa kontra-insurhensiyang gubat sa reaksyunaryong estado.

Kalsadang mosumpay sa gyera sa korapsyon

Gihikyad sa publiko sa Northern Mindanao Regional Task Force to End Local Communist Armed Conflict (RTF-ELCAC) ang 142 ka proyektong kalsada nga nagbalor og P17.6 bilyon nga tukuron karong tuiga. Kapin doble kini sa 68 nga gihan-ay niadtong 2020. Niini, 20 ka kalsada ang pagatukuron sa mga barangay nga adunay mga nakatukod nga kampo sa militar.

Kapin 68 sa 142 ka proyektong kalsada alang sa 2021 ang anaa sa Bukidnon. Pinakadaghan ang sa lungsod sa Impasug-ong kung asa nakabase ang hedkwarters sa 8th IB. Dili moubos sa 13 ka barangay nga pagatukuran ang adunay mga kampo, detachment o kasamtangan ginaokupa

sa mga sundalo sa AFP sa ngalan sa Community Support Program.

Subay sa datos sa Department of Public Works and Highways (DPWH) niadtong 2020, ang paghimo sa usa ka kilometrong kalsada nagkantidad sa abereyds nga P13 milyon. Apan sa Baungon, Bukidnon, ang proyektong 8-kilometrong kalsada nga mosumpay sa mga barangay sa Mabuhay ug Imbatug nagkantidad og P67.5 milyon kada kilometro—lima ka pilo nga mas taas sa abereyds. Ang plano usab nga 8-kilometrong kalsada sa Barangay Concepcion, Valencia City nagkantidad og kapin doble, o P30 milyon kada kilometro.

Daghan sa maong mga proyekto ang ginabalikbalik og lista, sama sa planong kalsada sa Barangay Kibalabag, Malaybalay City nga tulo ka beses nga gilista ug gigahinan og badyet nga kapin P300–P360 milyon matag usa. Duha ka beses usab nga gilista ang usa ka kalsada sa Kisolon sa Sumilao nga gipondohan sa tig-P600 milyon. Tulo ka lain pang proyekto sa prubinsya ang makadawat usab og dobleng pondo ilalum sa Barangay Development Program.

Gawas niini, pipila sa subling gihan-ay ug gipondohan mao ang mga kalsada nga gitukod na niadtong 2020, o di kaha dugay nang adunay

mga kalsada. Aduna usay pipila nga adunay tripleng alokasyon sa badyet sa DPWH.

Kinsa ang makapahimulos?

Sa maong mga proyekto pa lang, daku na kaayo ang makorakot sa mga heneral sa RTF-ELCAC, mga upisyal sa lokal na gubyrno ug DPWH, nga notoryus isip pinakakorap sa mga ahensya sa reaksyunaryong estado. Makapahimulos usab sa pondo sa katawhan ang mga kumpanya sa konstruksyon nga suud sa pamilyang Duterte, sama sa Ulticon Builders Incorporated, nga mihakop sa dagkung proyekto sa Mindanao. Nakaatang usab ang mga kumpanya sa semento sa dagkung burgesyang kumprador nga silang Ramon Ang (First Stronghold Cement Industries, Inc.) ug Tomas Alcantara (Holcim Philippines) nga nag-unang magkaribal sa negosyo sa semento sa Mindanao.

Haruhay ang dala sa mga kalsada alang sa mga planta sa enerhiya ug komersyal nga plantasyon nga mihugpa sa Bukidnon. Sa rehiyon makita ang pinakadaghang komersyal nga plantasyon, nga milangkob sa 127,000 ektaryang yutang agrikultural. Ang Dole, Davco ug Del Monte nga milangkob sa tibuok mga komunidad ug yutang kabilin sa pito ka lungsod sa prubinsya, target nga magpalapad pa sa 80,000 ka ektarya dinhi ug sa Misamis Oriental. Sa 30 ka proyektong FMR niing nga mga lungsod, labaw pang mahimong hapsay ang transportasyon sa mga produkto gikan sa mga plantasyon. **AB**

Pagkalugi sa mga mag-uuma sa abaka sa Bicol

Sa wala pa ang pandemyang Covid-19, nalugi na ang mga mag-uuma sa abaka sa Catanduanes. Ang 50 kilo sa abaka mabaligya lamang sa kantidad nga ₱3,000, nga relatibong mas ubos kumpara sa kinatibuk-ang gasto sa produksyon ug abang sa agalong yutaan nga mokabat sa ₱5,000.

Sa kinatibuk-an, gibanabanang dili moubos sa 200,000 ang mga pamilyang mag-uuma nga nagatanum og abaka sa tibuok nasud. Langkob niini ang 180,302 ektaryang abakan. Atrasado, bulag-bulag ug dili sistematiko ang pagtanum sa abaka. Walay mahinungdanong paglambo ang mga kahimanan sa produksyon ug manumano pa gihapon ang pagtanum, pag-ani hangtud sa paghagot.

Kasagaran nga mokabat sa duha ka tuig ayha mapahimuslan ug maani ang abaka gikan sa pagkatanum niini. Tulo hangtud upat ka bulan usab ayha kini subling motubo. Sa 20-30 ka punuan sa abaka, naka-ani ang mag-uuma og 20 ka kilo sa abaka nga nanginahanglan og 2-3 ka trabahante aron anihon sa 2-3 ka adlaw.

Ang Catanduanes, matud sa Philippine Fiber Industry Development Authority, ang nagasuplay sa 30% sa abaka sa tibuok nasud. Ang rehiyon sa Bicol ang adunay pinakadakung produksyon sa abaka.

Matud sa pagtuon sa Buhatan sa Instruksyon sa Partido Komunista ng Pilipinas sa Bicol, ang abereyds nga presyo sa uga nga abaka sa Catanduanes mokabat sa ₱60/kilo ayha ang pandemya. Mamahimo pang mausab ang presyo sa uga nga abaka subay sa kalidad niini. Kasagaran nga mas barato ang presyo sa uga nga abaka kung dili kini puti. Aron makabaligya og 50 kilos nga ugang abaka, mogasto og ₱4,210 ang mga mag-uuma alang sa produksyon.

Makwenta ang gasto sa mosunod nga pamaagi: ₱600 alang sa paghawan ug pagputol sa mga punuan sa abaka. Minimum nga duha ka

mag-uuma ang kinahanglang iempleyo para sa paghagot. Sa duha ka adlaw, nagsuma kini og ₱2,400. Migasto usab og ₱300 sa pagbulad.

Alang sa transportasyon, gibanabana nga mogasto ang mga mag-uuma og ₱1 kada kilo alang sa paghakot gikan sa bukid padulong sa kalsada. Ang pagbyahe gikan sa baryo padulong sa *buyer* ₱30 kada bangan. Sa tibuok tulo ka adlaw, ang gasto sa pagkaon nagkantidad og ₱450.

Ikibhang gikan sa kinatibuk-ang kita ang 25% nga abang sa agalong yutaan. Sa kinapungkayan, lugi pa ang mag-uuma og ₱1,960.

Talagsaon nga produktong Pilipino

Usa ang Pilipinas sa pipila lamang ka nasud sa tibuok kalibutan nga nagasuplay sa abaka. Naila kini sa tawag nga Manila Hemp. Gawas sa rehiyon sa Bicol, nagaprodusyo usab og abaka ang Mindoro sa Luzon, Leyte, Samar, Negros Oriental, Iloilo ug Aklan sa Visayas ug tanang prubinsya sa Mindanao. Kadaghanan sa mga nagauma niini mao ang gagmay ug kabus nga mag-uuma ug nasudnong minoritya.

Nagasuplay ang Pilipinas sa 87% sa pangkalibutanong suplay sa abaka. Niadtong 2019, naka-eksport kini og \$156 milyon (o ₱7.8 bilyon sa batluay nga \$1=₱50) kantidad sa mga produktong abaka. Sa rekord, ang abereyds nga kantidad sa produktong abaka nga ginaeksport kada tuig mokabat sa \$97.1 milyon kung asa 12.6% niini gikan sa lanot (*raw fiber*).

Niadtong 2020, mihagba ang ki-

natibuk-ang produksyon sa abaka og 2.17% gikan sa 72.3 libong metriko tonelada niadtong 2019 ngadto sa 70.77 libong metriko tonelada. Bunga kini sa mga restriksyon sa transportasyon nga gipahamtang kalabot sa pandemyang Covid-19 ug mga bagyong miigo sa nasud sa ulahing bahin sa 2020.

Subay sa datos sa Food and Agriculture Organization sa United Nations, ang abereyds nga presyong pang-eksport sa lanot sa tibuok 2016 anaa sa \$1.99-\$2.35/kilo (₱99.32-₱117.5) depende sa klase. Mas mahal kini og ₱30 sa presyong nabaligya sa mag-uuma nga abaka sa mga komersyante.

Kung sumadahon, ang ganansya sa pag-eksport sa 50 kilong lanot mokabat sa ₱4,966-₱5,875, kapin 60% sa kita sa mag-uuma nga ₱3,000 lamang. Kini bisan og solong ginaabaga sa mag-uuma ang produksyon, ug walay dugang nga kantidad ang lanot nga ginaeksport sa ubang nasud.

Mikabat sa 57% sa lanot ang ginaproseso alang sa paghimo og mga *tea bag* ug ubang espesyal nga papel. Nagkantidad ang matag *tea bag* og ₱1.5-₱2 kada usa.

Ginagamit ang abaka sa paghimo og kwarta, sanina ug uban pa. Niadtong milabayng tuig, nataho usab nga maayo kining materyales alang sa paghimo og *face mask*. **AB**

Lider-union, mag-amahang mag-uuma, gipatay

GIPUSIL PATAY sa geyt sa engklabo sa Barangay Canlubang, Calamba si Dandy Miguel niadtong Marso 28. Si Miguel, mamumuo sa Fuji Electric Philippines, presidente sa Lakas ng Nagkakaisang Manggagawa sa Fuji Electric Philippines. Siya usab ang bise presidente sa Pagkakaisa ng Manggagawa sa Timog Katagalugan.

Gipangulohan ni Miguel ang pagkabisog sa unyon alang sa tinuig nga dugang suhulan nga pagatumanon sa mosunod nga tulo ka tuig ug magpatuman sa mga lakang panglawas batok sa Covid-19. Ika-10 siya sa mga aktibistang gipatay sa rehiyon niadtong Marso.

Sa Camarines Norte, gipatay sa 96th IB niadtong Marso 19 ang mag-amahang mag-uuma nga silang Louis Buenavente ug Jetly Buenavente. Ginagukod kanhi sa mga sundalo ang yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga mireyd sa mga pulis sa Purok 6, Barangay Dumagmang, Labo, Camarines Norte. Gipagawas nga mga Pulang manggugubat ang mag-amahan. Napusgay ang mga nawong sa mag-amahan ug

adunay mga samad-pinusilan sa dughan.

Pagpamomba. Kapin 15,000 ka residente sa 15 ka komunidad sa mga Mangyan ang napalayas tungod sa pagpanganyon sa 203rd IBde sa mga barangay sa utlanan sa Mansalay ug Roxas sa Oriental Mindoro niadtong Marso 25-26. Pinakaapektado ang mga taga-Panaytayan sa Mansalay ug San Vicente sa Roxas.

Pagdagit. Gidakop sa mga sundalo sa 203rd IBde ang managsuon nga Kadlos ug Jeremy Lukmay, mga residente sa Sityo Kilapnit, Barangay Panaytayan, niadtong Marso 25 sa buntag. Mabdos ug usa ka magtutudlo si Kadlos samtang estudyante ang iyang igsoon. Wala pa sila gipagula sa mga sundalo.

"Huli week" sa semana santa

UPAT KA LIDER-MASA ug aktibista sa Central Luzon (CL), ug usa pa sa Cagayan Valley. Mga biktima sa *red-tagging* ang giaresto ug gipasakahan og ginama-gamang mga kaso niadtong semana santa. Tulo ang giaresto sa CL niadtong Marso 30.

Giaresto si Joseph Canlas, lider sa Alyansa ng mga Magbubukid sa Gitnang Luzon, sa Mexico, Pampanga. Aktibo siya sa mga kampanya batok sa pagpangawakaw ug kumbersyon sa mga umahan sa rehiyon.

Giaresto usab si Florente Viuya Sr., lider-mamumuo ug presidente sa Bayan-CL, sa Bamban, Tarlac. Kaban niyang giaresto ang *paralegal* sa Karapatan-CL nga si May Arcilla.

Sa Bulacan, giaresto niadtong Marso 26 si Concepcion Opalla, kanhing lider sa Kadamay nga nangulo sa okupasyon sa Pandi niadtong 2017. Duha ka adlaw pa ayha siya gipagula sa mga pulis.

Sa Southern Tagalog, gidagit si Genelyn Dichoso, upisyal sa Karapatan ug iyang anak nga si Jennifer sa Calauag, Quezon niadtong Abril 5. Niadtong Marso 30, gireyd sa mga pulis ang upisina sa Alyansa ng Manggagawa sa Engklabo sa Santa Rosa, Laguna ug gitamnan og mga pusil ug eksplosibo.

Sa Manalo, Amuling, Cagayan giaresto niadtong Marso 24 si Calixto Cabildo, lider sa Anakpawis-Cagayan.

Samtang dili makatarunganon nga gibulag kang Elizabeth Estilon, detenidong pulitikal sa Sorsogon, ang iyang bata nga si Prince Joel niadtong Marso 27.

Lockdown sa sa Metro Manila at 3 prubinsya, gipahugot

GIPAHAMTANG SA REHI-MENG Duterte gikan Marso 29 hangtud Abril 11 ang gipagrabeng *lockdown* (*enhanced community quarantine*) sa Metro Manila, Cavite, Laguna, Bulacan ug Rizal. Kini human misaka sa 10,000 ang kaso sa natakdan sa Covid-19. Matud sa datos sa Department of Health (DOH) niadtong Abril 1, 72% sa kinatibukang kaso sa impeksyon sa nasud ang nataho sa maong mga lugar.

Gitaho usab sa DOH nga mokabat na sa 79% sa kinatibukang ihap sa mga *intensive care unit bed* (631 sa 804) ang okupado na karon, samtang 69% usab ang sa mga *isolation bed* (3,143 sa 4,526) ug 61% usab sa mga *ward bed* (2,180 sa 3,439). Anaa na usab sa "kritikal nga angang" ang 1/3 (50 sa 152) sa mga ospital sa National Capital Region, katunga niini ang hapit na nga mapuno ug katunga usab ang puno na ug dili na kaya modawat og mga pasyente. Lakip dinhi ang Philippine Orthopedic Center (75% sa katre ang okupado) kung asa nataho nga nagpositibo sa Covid-19 ang 117 sa 180 mamumuo sa panglawas niini.

Niadtong Abril 4, miabot sa 12,576 ang natahong inadlaw nga bagong kaso, ug sa 165,715 ang kinatibukang aktibong kaso sa Covid-19 sa tibuok nasud.

Panawagan alang sa armadong pagsukol sa Myanmar, mikusog

Miigting ang panginahanglan alang sa armadong pagsukol sa Myanmar (kanhing Burma) atubangan sa halos adlaw-adlaw nga pagpamatay sa huntang militar sa mga sibilyang nagprotesta. Sulod sa nasud, mikaylap ang panglantaw nga dili na paigo ang mga rali, barikada ug sibil nga pagsupak. Tungod kay samtang nagkadugay, labaw nga nahimong brutal ang Tatmadaw (tawag sa pwersang militar sa Myanmar).

Niadlong Marso 26, 114 na ang gipatay sa hunta sa usa sa pinakamadugoong adlaw sa kapin 2 ka bulan na nga mga protesta sa katawhan. Niadtong Abril 3, miabot na sa 550 ang gipatay sa hunta sa desperasyon niining magpabilin sa poder. Kwarantaysays niini ang mga bata. Kapin sa 2,750 ang gipreso.

Sa taho sa mga internasyunal nga mantalaan, aduna nay mga aktibista gikan sa mga sentrong urban nga nagalunsad og pagbansay-militar sa lokal nga mga estado (katugbang sa rehiyon) sa utlanan sa nasud. Kini nga mga estado ang teritoryo sa mga nasudnong minoritya sa Myanmar kung asa mitunhay ang lain-laing armadong grupo. Gitawag kini sa estado isip mga *ethnic armed organization* (EAO o armadong orga-

nisasyong etniko.) Ang maong mga grupo nakigbisog sa deka-dekadanang pagpahimulos ug pagpangdaugdaug sa huntang militar ug bisan sa gubyernong gipangulohan ni Aung San Suu Kyi ug National League of Democracy (NLD). Niadtong 2015, mipirma ang 16 sa maong mga grupo sa usa ka nasudnong kasabutan sa hunong-buto bugti sa pagtahod sa estado sa ilang awtonomiya.

Dihang giilog sa Tatmadaw ang estado poder niadtong Pebrero 1, hinanali nga giabli sa mga armadong grupong etniko ang ilang mga teritoryo alang sa mga initado nga mga aktibista ug myembro sa NLD. Gikundena nila ang kudeta ug ginaila nga nawad-an na og kapuslanan ang ilang gipirmahan nga nasudnong kasabutan sa hunong-buto dihang gi-

take sa Tatmadaw bisan ang ilang mga teritoryo.

Taas ang kasaysayan sa armadong pagsukol sa Myanmar. Masulti nga wala kini nawala sukad niadtong 1939, kung asa unang natukod ang Partido Komunista sa Burma. Gipangulohan sa mga komunista ang armadong pagsukol sa kolonyalistang British gikan 1939-1941, mananakop nga Japanese (1941-1945), subling pagbalik sa kolonyalistang British (1948-1962) ug sa kadugayan, batok sa papet nga gubyernong sibil ug sa mipuli kanhi nga huntang militar gikan 1962.

Hingpit nga nalusaw ang partido komunista niadtong 1989 apan nagpadayon ang panagsang pagsukol sa nahabiling mga komunistang elemento. Daghan kanila ang mitabang sa pagtukod sa mga armadong grupo sa lain-laing nasudnong minoritya alang sa nasudnong pagpalingkawas ug kaugalingong-paghukom. Dili moubos sa 28 pa ka laing armadong grupong etniko ang nagpabilin pa sa Myanmar sa kasamtangan. AB

Mga armadong aksyon batok sa kalsadang pangkontra-insurhensiya sa India

DILI MOUBOS SA 13 ka armadong aksyon ang gilunsad sa People's Liberation Army (PLA) sa Communist Party of India (CPI)-Maoist gikan Enero hangtud Marso karong tuiga.

Unum dinhi ang mga operasyong demolisyon batok sa mga nag-operasyong paramilitar ug mga makinaryang ginagamit sa konstruksyon. Pinakaulahi ang pagpabusikad sa usa ka *bus* kung asa lima ang napatay nga elemento sa District Reserve Guard (DRG) sa Nayanpur District niadtong Marso 23. Ang DRG ang pwersang paramilitar nga gitukod sa estadong Indian niadtong 2017 aron tutukan ang armadong pagsukol sa CPI-Maoist. Matandi ang maong pwersa sa CAFGU dinhi sa Pilipinas.

Lain pang aksyon sa PLA ang

gilunsad batok sa mga proyektong kalsada pinaagi sa pagparalisa sa mga makinarya sa konstruksyon sa Logarda District niadtong Marso 16, Bahaglat District niadtong Enero 31 ug Gadchiroli District niadtong Enero 27.

Ang maong mga kalsada kabahin proyektong imprastruktura nga gitawag og Road Connectivity Project for Left Wing Extremism Affected Areas. Matandi kini sa mga “farm-to-market road” sa NTF-ELCAC sa Pilipinas ilalum sa Barangay Development Program. Kabahin kini sa

programang kontra-insurhensiya nga gisugdan niadtong 2016 sa guberno ni Narendra Modi.

Ang bulto sa pondo alang sa maong mga kalsada maggikan sa sentral nga guberno. Bugti sa pondo, gioblig sa guberno ni Modi nga ipatuman sa mga lokal nga estado ang tulo ka reporma sa agrikultura kalabot sa pagbaligya sa mga produktong agrikultural, pagpaabang sa yuta ug *contract growing* nga giratsada niadtong Oktubre 2020. Ang maong mga reporma ang nahimong sentro sa protesta nga gisalmutan sa dili moubos sa 250 milyong mag-uuma nga nagsugod niadtong Nobyembre 2020 ug nagpadayon hangtud karon. AB